

Valsts augu
aizsardzības dienests

ZIŅU LAPA

Informācija sagatavota Valsts augu aizsardzības dienestā - www.vaad.gov.lv, tālr. 67550923, 67550921

Nr.22
2019.gada
MAIJS

PIRMS IEGĀDĀTIES AUGU AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻUS

Atsākoties intensīvai lauksaimniecības sezonai, VAAD atgādina, **lauksaimniek, esi saimnieks savā zemē, saimnieko atbildīgi**, izvēloties augu aizsardzības līdzekļus (AAL):

- ⇒ Vispirms noskaidro situāciju uz lauka—veic kultūragu kaitīgo organismu novērojumus, **veic preventīvos, mehāniskos un citus pasākumus, lai mazinātu kaitīgo organismu savairošanos**
- ⇒ Ja tas nav līdzējis un ir sasniegts kritiskais sliekšnis, tikai tad izvēlas ķīmiskos AAL
- ⇒ Pirms AAL iegādes, atver AAL reģistru [VAAD mājaslapā](#) un pārliecinies par aktuālajām izmaiņām
- ⇒ Nekad neiegādājies nezināmas izcelsmes, Latvijā neregistrētus AAL
- ⇒ Pirms AAL lietošanas, vienmēr izlasi marķējumu
- ⇒ Vienmēr lieto pareizus individuālos aizsardzības līdzekļus
- ⇒ Ņem vērā ierobežojumus AAL marķējumos bišu aizsardzībai, attālumus no virszemes ūdensobjektiem
- ⇒ Nepārsniedz noteikto apstrāžu skaitu sezonā
- ⇒ Ievēro nogaidīšanas laiku no pēdējās apstrādes līdz ražas novākšanai
- ⇒ Ņem vērā ierobežojumus attiecībā uz cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību.
- ⇒ Nekad nelieto augu aizsardzības līdzekli kultūraugiem, kuriem tas nav reģistrēts kaitīgo organismu ierobežošanai
- ⇒ Veic augu apsmidzināšanu, ja vēja ātrums nepārsniedz četrus metrus sekundē. Ja smidzinātājs ir aprīkots ar rūpnieciski komplektētām palīgierīcēm (palīgiekārtām), kas mazina vēja ietekmi uz smidzinājumu, nodrošinot smidzinājuma nokļūšanu tikai uz paredzētās apstrādājamās virsmas, augus drīkst apsmidzināt arī tad, ja vēja ātrums nepārsniedz astoņus metrus sekundē.

AIZSARGJOSLAS

10 m platā aizsargjoslā aizliegts lietot mēslošanas un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus. Lietotāju ērtībai, Lauku atbalsta dienesta (LAD) lauku bloka kartēs iezīmētās divas tumši zilās līnijas (ŪSIK) nozīmē ūdens notekas (vai virszemes ūdens objektus) gar kuriem obligāti jāievēro aizsargjosla. Uzmanību, LAD kartē nav iezīmēta aizsargjosla gar dīķiem, kuru platība ir virs 0,1 ha, un ezeriem, kas arī jāievēro!

Atceries, ka dažu AAL lietošanas marķējumā var būt noteikti ierobežojumi, kas pārsniedz 10 metrus, tad augu aizsardzības līdzekļus nelieto joslā, kas ir noteikta marķējumā.

Papildu skaidrojums par aizsargjoslām [VAAD Ziņu lapā Nr. 21.](#)

AAL LIETOŠANAS PĀRBAUDES

2019. gada sezonā, AAL lietošanas pārbaudēs VAAD inspektori pievērsīs uzmanību [integrētās augu aizsardzības vispārīgo principu un prasību](#) ievērošanai, t.sk.:

- ⇒ Vai apsaimniekotajām platībām ir augšņu agroķīmiskās izpētes vai augsnes analīžu rezultāti
- ⇒ Vai saimniecībā katram kultūraugam izstrādāts mēslošanas plāns
- ⇒ Vai ir izveidota uzskaites sistēma par katra kultūrauga laukiem, kāda informācija tur norādīta
- ⇒ Vai tiek ievērota augu maiņa

**LAUKSAIMNIEK, NEGAIDI INSPEKTORU,
PĀRLIECINIES PATS VAI TU SAVĀ
SAIMNIECĪBĀ IEVĒRO INTEGRĒTĀS AUGU
AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS – AIZPILDI**

PAŠPĀRBAUDES TESTU!

VAAD ATĢĀDINA: AAL LIETOŠANAS IEKĀRTĀM JĀBŪT PERIODISKI PĀRBAUDĪTĀM.

AAL lietošanas iekārtu pārbaudes var veikt sertificēti pārbaudītāji (kontakta informācija VAAD mājaslapā) :

- ⇒ **Sertifikācijas un testēšanas centrs**
- ⇒ **Precīzo tehnoloģiju skola**
- ⇒ **Lauksaimniecības konsultāciju un inovāciju centrs**
- ⇒ **Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra**
- ⇒ **Jelgavas Tipukas individuālais uzņēmums "LPV"**

GROZĪTI NITRĀTU NOTEIKUMI

2018. gada 12. oktobrī stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 23.12.2014. noteikumos Nr.834 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem", mainot noteikumu nosaukumu, kā arī nosakot, ka lauksaimniekiem īpaši jutīgajā teritorijā mēslošanas plānu kopsavilkums par kārtējā gada faktisko ražu un faktiski izlieto mēslojumu (līdz šim - par plānoto) VAAD jāiesniedz līdz **30. novembrim**. Mēslošanas plānu kopsavilkumi VAAD jāiesniedz **tikai elektroniski**, t.i., izmantojot LAD Elektroniskās pieteikšanas sistēmu (EPS) vai parakstītus ar elektronisko parakstu. Saskaņā ar grozījumiem VAAD turpmāk uzraudzīs un kontrolēs arī šo noteikumu 3.3.5.apakšpunktu: "operators **uzskaita** un **dokumentē** jebkuru iestrādāto, iegādāto, pārdoto vai citādi izmantoto kūtsmēsli un fermentācijas atlieku daudzumu un **uzskaites dokumentus glabā vismaz trīs gadus**". Noteikumos iekļauta jauna prasība par to, ka nedrīkst lietot amonija karbonāta mēslošanas līdzekļus. (Vēršam uzmanību, ka līdz šim Latvijā šādi mēslošanas līdzekļi nav reģistrēti, un sakarā ar to lietošanas aizliegumu lauksaimniekiem nebūs jāpārplāno mēslošanas plāni).

NELEGĀLIE

AUGU AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

✗ **PIESĀRŅO VIDI**

✗ **ATSTĀJ NEZINĀMAS IZCĒLSMES ATLIEKVIELAS PĀRTIKAS PRODUKTOS**

✗ **BĪSTAMI VESELĪBAI**

✗ **SAMAZINA VAI IZNĪCINA RAŽU**

✓ **VEIKALS**

legādājies Latvijā reģistrētus augu aizsardzības līdzekļus (AAL) un tikai licencētās tirdzniecības vietās.

✗

Izvairies no darījumiem ar nezināmiem piegādātājiem, neiegādājies AAL internetā.

✗

Markējumam jābūt latviešu valodā. Atceries: Krievijā, Baltkrievijā u.c. ražoti AAL ir nelegāli!

✓ **PIRKUMA ČEKŠ**

Vienmēr pārdevējam pieprasī sim pirkuma apliecinājošu dokumentu.

Informē par nelegālu AAL tirdzniecību un izmantošanu Valsts augu aizsardzības dienestu
www.vaad.gov.lv / 67027098

Pārbaudot operatīvo informāciju par nelegālu AAL tirdzniecību, VAAD pērn vairākos gadījumos konstatējis nelegālu, Latvijā neregistrētu AAL tirdzniecību. Arī šogad veicot tirdzniecību vietu pārbaudes, konstatēta nelegālu AAL tirdzniecība. Visos gadījumos AAL izņemti no tirdzniecības un ierosinātas administratīvā pārkāpuma lietas.

Sadarbībā ar Muitas un Sanitārās robežinspekcijas amatpersonām, pastiprināta uzmanība tiek pievērsta AAL kravām un pārveidājumiem robežšķērsošanas vietās uz robežas ar Krievijas un Baltkrieviju un kontrolējot kravas ostās.

Nelegālie AAL, pārsvarā fungicīdi un insekticīdi, piedāvāti gan veikalā, gan tirgū, gan semināros, gan pie izplatītājiem "no rokas". Tie fasēti mazos iepakojumos, kas ražoti Krievijā, Baltkrievijā un Polijā un lielākoties paredzēti mazdārziņu vajadzībām.

Ja AAL nav reģistrēti Latvijā, tiem nav markējuma latviešu valodā, tie nav pārbaudīti un nav paredzēti Latvijas klimatiskajiem apstākļiem, var radīt vides piesārņojumu, nelabvēlīgu ietekmi gan uz apstrādātajām kultūrām, gan cilvēka veselībai.

Šādi AAL ir ļoti bīstami, VAAD aicina neiegādāties un nelietot Latvijā neregistrētus AAL. Lūdzam iedzīvotājiem ziņot par konkrētiem gadījumiem pa VAAD uzticības tālruni 67550944.

BIOLOĢISKĀJIEM AUDZĒTĀJIEM PAR NODEVĀM UN TERMIŅIEM

Iesniegumu par atļaujas saņemšanu veģetatīvā pavairošanas materiāla un sēklu izmantošanai bioloģiskajā lauksaimniecībā, ja šis materiāls un sēklas nav iegūtas, izmantojot bioloģisko lauksaimnieciskās ražošanas metodi VAAD jāiesniedz:

- ⇒ sēklas materiālam un sēklas kartupeļiem;
- ⇒ segto platību dārzeniem – **līdz 30. janvārim**;
- ⇒ vasarāju labībai, kartupeļiem, bietēm, lopbarības augiem, liniem, vasaras rapsim, vasaras ripsim un pārējiem eļļas augiem un šķiedraugiem, atklātā lauka dārzeniem – **līdz 15. jūnijam**;
- ⇒ ziemas rapsim, ziemas ripsim – **līdz 20. augustam**;
- ⇒ ziemāju labībai – **līdz 15. oktobrim**;
- ⇒ citam veģetatīvajam pavairošanas materiālam:
- ⇒ dārzeniem un citiem lakstaugiem – **līdz 15. aprīlim**;
- ⇒ zemenēm – **līdz 30. jūlijam**;
- ⇒ augļu kokiem un krūmogulājiem – **līdz 20. maijam un 15. septembrim**.

**PAR ATĻAUJAS IZSNIEGŠANU JĀSAMAKSĀ
VALSTS NODEVA 7,11 EIRO.**

KARTUPEĻU PLATĪBAS KATRU GADU JĀATJAUNO 10% APMĒRĀ

Ministru kabineta noteikumi „Par kartupeļu gaišās gredzenpuves apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtību” nosaka, ka **kartupeļu audzētājiem katru gadu jāatjauno sēklas kartupeļus ar sertificētiem sēklas kartupeļiem vismaz 10 % apmērā no apstādāmās platības**, turpmākai stādīšanai, bet ne ilgāk kā divus gadus izmanto kartupeļus, kas izaudzēti no sertificētiem sēklas kartupeļiem.

Plašāka informācija par kartupeļu
gaišo gredzenpuvi [VAAD mājaslapā](#)

BAKTERIĀLĀ IEDĒGA IZPLATĀS SAIMNIEKAUGU ZIEDĒŠANAS LAIKĀ

Ābeļu un bumbieru ziedēšanas laikā, VAAD inspektori atsāks intensīvas pārbaudes bakteriālās iedegas perēkļos un buferzonās. Latvijas teritorijā šobrīd noteikti 17 bakteriālās iedegas (*Erwinia amylovora*) [perēkli un buferzonas](#).

Aicinām iedzīvotājus pievērst uzmanību bakteriālās iedegas saimniekaugiem, par slimības [pazīmēm](#) informēt VAAD inspektorus. Bakteriālās iedegas saimniekaugi ir:

- ⇒ Ābeles *Malus Mill.*
- ⇒ Bumbieres *Pyrus L.*
- ⇒ Vilkābeles *Crataegus L.*
- ⇒ Pīlādži *Sorbus L.*
- ⇒ Klintenes *Cotoneaster Ehrh.*
- ⇒ Krūmcidonijas *Chaenomeles Lindl.*
- ⇒ Cidonijas *Cydonia Mill.*
- ⇒ Korintes *Amelanchier Med.*
- ⇒ Mespili *Mespilus L.*
- ⇒ Eriobotrijas *Eriobotrya Lindl.*
- ⇒ Ugunsērķšķi (pirakantas) *Pyracantha Roem.*
- ⇒ Stranvēzijas *Stranvaesia Lindl.*

AUGU PASES

Lai izplatītu konkrētus (fitosanitārajai kontrolei pakļautos) augus un augu produktus, kuri norādīti augu karantīnas noteikumos ([1. pielikuma A daļas I. nodaļa](#)), tiem jāpievieno attiecīgā veida [augu pase](#), kas apliecina, ka augi ir pārbaudīti un atzīti par veselīgiem un kvalitatīviem.

Latvijā bakteriālās iedegas saimniekaugus var pārvietot ar augu pasi, kas paredzēta tieši aizsargājamaī zonai, vai arī aizsargzonas apzīmējums ir norādīts pavadzīmē. Aizsargājamās zonas apzīmējums var būt:

“**ZP – b2**” (“**b2**” apzīmē bakteriālās iedegas kodu), vai

“**ZP – LV**” (apzīmē konkrētu valsti, kurā atļauts izplatīt augus), vai

“**ZP – A, E, EE, F, FI, I, IRL, LT, LV, P, SI, SK, UK**” (apzīmē aizsargājamās zonas)